

Sådan fifler de med ÅOP

Af Frans Morville, Voksenuddannelsescenter
Frederiksberg.

Finansieringsinstitutter får i realiteten en højere forrentning eller "ÅOP" – årlige omkostninger i procent – end den, de reklamerer med. Fuldt lovligt. Det fortalte en bekendt fra branchen mig forleden.

Den højere forrentning fremkommer ved at kunderne – lånerne – som oftest får brug for at optage et nyt lån midt i den gamle låneperiode. Det gamle lån indfries med en del af hovedstolen fra det nye lån.

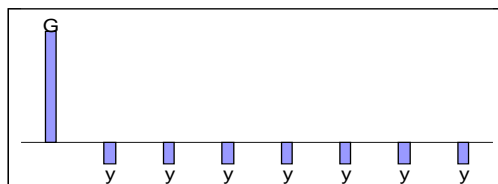
Hvorfor giver det så en højere forrentning eller ÅOP? Fordi ÅOP både indbefatter en pålydende rente og et "oprettelsesgebyr" eller en "låneomkostning" ved lånoptagelsen.

Når dette gebyr i realiteten kommer til at dække en kortere låneperiode end den aftalte, ja så bliver den faktiske ÅOP højere end den, der står anført i låneaftale og reklamer.

Nu kunne man måske få lyst til at regne opgaver med dette tema. Under overvejelserne over en "restgælds-formel" fandt jeg som en sidegevinst frem til, at den enkle og letforståelige formel samtidig er alt, hvad man behøver for at regne på opsparingsannuiteter og gældsannuiteter. En formel er nok til det hele.

Et lån G optages til terminen 0, hvorefter n lige store ydelser y betales til terminerne 1, 2, ..., n .

Tænk vi os i første omgang, at G bogføres på én konto, mens ydelserne bogføres på en an-

den, vil der umiddelbart efter n 'te indbetaling numerisk set stå:

På G -kontoen:

$$G \cdot (1+r)^n$$

På y -kontoen:

$$y + y \cdot (1+r) + \dots + y \cdot (1+r)^{n-1} = y \frac{(1+r)^n - 1}{r}$$

Restgælden, Rest, er differensen mellem disse beløb:

$$\text{Rest} = G \cdot (1+r)^n - y \frac{(1+r)^n - 1}{r}$$

Tast denne formel ind i lommeregnerens "solver" og regn alle mulige rente- og annuitetsopgaver:

- Sædvanlig gældsannuitet: Sæt Rest = 0.
- Opsparingsannuitet: Sæt $G = 0$ og lev med at formlen giver et negativt resultat.
- Simpel forrentning: Sæt $y = 0$.
- Indfrielse af lån: Rest beregnes af formlen.
- Skattefradrag som funktion af tiden.

Også den indledningsvis nævnte opgave om beregning af "den faktiske ÅOP" kan klares med formlen og solveren. Formlen skal blot bruges to eller tre gange med forskellige forudsætninger. ♦

Kreditaftaleloven

§ 16. De årlige omkostninger i procent defineres som den omkostningssats, der på årsbasis giver samme nutidsværdi af de samlede nuværende eller fremtidige forpligtelser (lånebeløb, tilbagebetaling og kreditomkostninger), der følger af aftalen mellem kreditgiveren og forbrugeren.

Stk. 2. Beregningen af de årlige omkostninger i procent foretages i overensstemmelse med den matematiske formel, som findes i bilaget til loven.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden ved beregning af de årlige omkostninger i procent.

§ 17. Beregningen af de årlige omkostninger i procent foretages på tidspunktet for kreditaftalens indgåelse.

Stk. 2. Beregningen af de årlige omkostninger foretages ud fra den antagelse, at kreditaftalen løber i det aftalte tidsrum, og at kreditgiveren og forbrugeren opfylder deres forpligtelser ifølge aftalen.